

DORA PLUSS ALATEGEVUSE 1.2 DOKTORANTIDE ÕPIRÄNDE STIPENDIUMI JUHEND

Kinnitaja: Rait Toompere

Kinnitatud 18.01.2018 nr 1-11.1/3989

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTAMINE

Juhendi eesmärk on sätestada tegevuse „Kõrghariduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine „Dora Pluss““ tegevuse 1 „Noorteadlaste osalemine rahvusvahelises teadmisteringluses“¹ alategevuse 1.2 Eesti ülikoolide doktorantide õpiränne välisriigi ülikooli või teadusasutusse (edaspidi doktorantide õpiränne) toetuste eraldamise kord. Toetuse andmise tingimused on kinnitatud haridus- ja teadusministri 09.12.2015 käskkirjaga nr 1.1-2/15/471.

Doktorantide õpirände stipendiumi taotlemise konkursse ja doktorantide valikut korraldavad ülikoolid, stipendiumi maksmist korraldab Sihtasutuse Archimedes hariduse rahvusvahelistumise agentuur (edaspidi sihtasutus).

TOETUSE ANDMISE EESMÄRK

1. Doktorantide õpirände toetamise eesmärk on parandada doktorantide teadlikkust erinevatest õppe- ja teaduspraktikatest ning nende osalemist rahvusvahelistes koostööprojektides, tõsta doktoriõppe efektiivsust ning tugevdada Eesti ülikoolides pakutava doktoriõppe vastavust innovaatilise doktoriõppe printsiipidele.

STIPENDIUMI ANDMISE TINGIMUSED

2. Toetatakse Eesti ülikoolide doktorantide õpirännet välisriigi ülikooli või teadusasutusse selleks, et õppida, osaleda koolitusel või õpingutega seotud praktikal, teha individuaalset tööd, töötada laboris, osaleda välitöödel ja konsultatsioonidel.
3. Doktorant võib stipendiumi taotleda rohkem kui üks kord õppeaja jooksul, arvestades, et iga õpirände episoodi minimaalne periood on 31 päeva ning kokku on võimalik stipendiumi saada maksimaalselt 10 kuu eest. Vähem kui 31 päeva kestvat õpirännet toetatakse Dora Pluss alategevuse 1.1 juhendi alusel.

STIPENDIUMI SUURUS

4. Doktorantide õpirände kulude katmiseks makstakse stipendiumi, mille suurus arvutatakse sõidukulu ja elamiskulu ühikuhinna alusel. Arvestuse aluseks on rahastamislepingus toodud stipendiumi periood.
5. Stipendiumi sõidukulu osa on võimalik taotleda õpirände lähtekohast sihtkohta (välisriigi ülikooli või teadusasutuse asukohta) ja tagasi reisimise kulude katteks. Ainult ühel suunal reisimiseks stipendiumi sõidukulu osa ei anta. Sõidukulu arvestatakse alguse ja lõpuga samas linnas. Toetatakse nii Eestist kui välismaalt algavaid reise, kuid lähtekoht ja sihtkoht ei tohi olla samas riigis. Õpirände väljaspool Eestit alustamise ja lõpetamise vajadust hindab stipendiaadi esitanud ülikool.
 - 5.1. Stipendiumi sõidukulu osa suurus sõltub õpirände lähte- ja sihtkoha vahelisest kaugusest. Kauguse arvestamisel kasutatakse ainult Euroopa Komisjoni veebipõhist kalkulaatorit:
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm.
 - 5.2. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline kaugus on kuni 99,99 km (kaasa arvatud), hüvitatakse kulud kuludokumentide põhisealt kuni 180 euro ulatuses. Kuludokumentideks on transpordivahendi pilet või selle arve või kütusetšekk. Isikliku sõiduauto kasutamine on lubatud kokkuleppel sihtasutusega. Laevapiletite korral kompenseeritakse ainult isikute transport (ei hüvitata sõiduki üleveoga seotud kulusid). Ühistranspordi kulu kaetakse sõidul ürituse toimumise sihtkohta ja tagasi, perioodipileteid ei hüvitata.

¹ <http://www.struktuurifondid.ee/et/oigusaktid/meetmepohised/2014-2020>

5.3. Kui lähte- ja sihtkoha vaheline kaugus on 100 km või enam, arvestatakse stipendiumi sõidukulu osa ühikuhinna alusel², lähtudes järgnevas tabelis toodud määradest:

	Distants linnast linna (üks suund) ³	Stipendiumi sõidukulu osa edasi-tagasi reisi kohta
1	100 – 499 km	180 eurot
2	500 – 1999 km	275 eurot
3	2000 – 2999 km	360 eurot
4	3000 – 3999 km	530 eurot
5	4000 – 7999 km	820 eurot
6	8000 ja enam km	1100 eurot

Ühikuhinna alusel arvestatud stipendiumi sõidukulu sisaldab kõiki reisimisega seotud kulusid, sealhulgas transporti lennujaama ja lennujaamast sihtkohta.

6. Doktorandi õpirände stipendiumi elamiskulu osa makstakse stipendiaadi majutus- ja elamiskulude katmiseks.

6.1. Õpirände stipendiumi elamiskulu ühikuhinnad on kehtestatud sihtriikide põhiselt haridus- ja teadusministri 09.12.2015 käskkirja nr 1.1-2/15/471 lisaga 2. Stipendiumi elamiskulu osa arvutamisel võetakse aluseks Lisa 2 p 2.5 toodud ühikuhind. Nendesse riikidesse minekuks, mille ühikuhinda Lisa 2 p 2.5 ei sätesta, ei ole võimalik Dora Pluss doktorantide õpirände stipendiumit taotleda.

6.2. Doktorandi stipendiumi elamiskulu ühikuhinnad on kehtestatud kalendrikuu kohta. Elamiskulu võib taotleda perioodiks, mis on esitatud tööplaanis kuupäevaliselt kajastatud (vt. p 11.2), millele võib lisanduda üks päev enne ja üks päev pärast õppetööd. Lisapäevade rahastamise vajadust tuleb näidata lepingu sõlmimiseks esitatavas andmikus.

6.2.1. Kui doktorant viibib vastuvõtvas asutuses õpirändel kogu kalendrikuu, arvestatakse vastava kuu eest elamiskulu sihtriigile vastava ühikuhinna määras.

6.2.2. Kalendrikuu eest, mil doktorandi vastuvõtvas asutuses viibimise periood ei kesta kogu kalendrikuud, arvestatakse elamiskulu proportsionaalselt toetatavate päevade arvuga. Stipendiumi elamiskulu osa arvutamiseks jagatakse vastava kalendrikuu toetatavate päevade arv 30-ga ning korrutatakse sihtriigi elamiskulu ühikuhinnaga⁴.

STIPENDIUMI TAOTLEMINE

7. Doktorantide õpirände stipendiumi taotlemise konkursse korraldavad ülikoolid, kes teevad doktorantide valiku lähtudes käesolevast juhendist, ülikooli prioriteetidest ja täiendavatest lisatingimustest ning sihtasutuse määratud kvoodist. Doktorantide valikul rakendatavad prioriteedid ja tingimused ning taotlusvoorude tähtajad peavad olema avalikult kättesaadavad.

8. Doktorantide õpirände stipendiumite kvoodi arvestamise aluseks on doktorantide koguarv ülikoolis ning eelnenud õppeaasta kvoodi kasutamine.

² Näiteks: kui õpirände lähtekoht on Tartu ja sihtkohaks on Uppsala, siis Euroopa Komisjoni kalkulaatori alusel on nende kahe linna vaheline kaugus 543,47 km, mis langeb vahemikku 500-1999 km. Marsruudil Tartu-Uppsala-Tartu reisimiseks on sõidutoetus 275 eurot.

³ Juhul, kui kalkulaatoriga saadud kaugus langeb vahemikku 499-500 km, 1999-2000 km jmt, ümardatakse saadud tulemus ühikuhinna määramise eel täisarvuni.

⁴ Näiteks: doktorandi elamiskulu arvutamine õpirändeks Rootsi, vastuvõtvas asutuses viibimise periood: 25. august – 10. detsember. Arvutuskäik: stipendiumi periood on kolm tervet kalendrikuud (september, oktoober ja november) ning 17 päeva (7 päeva augustis ja 10 päeva detsembris) ehk $(3 * 1130) + (17 / 30 * 1130) = 3390 + 640,33 = 4030,33$ eurot.

9. Uute stipendiaatide andmeid saab ülikool sihtasutusele edastada 1. märtsiks, 1. juuniks, 1. septembriks, 1. oktoobriks ja 1. detsembriks. Ülikool esitab doktorantide andmed nii digitaalselt allkirjastatud failina kui läbi elektroonilise taotlussüsteemi (www.archimedes.ee/taotlused), üldjuhul hiljemalt 4 nädalat enne õpirände algust. Andmed peavad sisaldama doktorandi nime, kontaktandmeid, õpirände eesmärki ja toimumise aega, sihtkohta ning stipendiaadile määratud stipendiumi summat.
10. Kui enne stipendiumi väljamaksmist selgub, et valitud doktorant ei saa mingil põhjusel stipendiumi kasutada, võib ülikool esitada samasse taotlusvooru uue doktorandi.

LEPINGU SÕLMIMINE STIPENDIAADIGA

11. Edasisteks tegevusteks võtab sihtasutus doktorandiga ühendust, lähtudes ülikooli esitatud andmetest. Lepingu sõlmimise eel esitab doktorant veebipõhises keskkonnas (www.archimedes.ee/taotlused) andmiku, mille kohustuslikeks lisadeks on:
 - 11.1. vastuvõtva ülikooli või teadusasutuse kinnituskiri doktorandi vastuvõtmise kohta stipendiumiperioodil; raamatukogus töötamise korral väljavõte raamatukogu kodulehelt, millelt selgub, et doktorandil on õpirände perioodil ligipääs raamatukogu teenustele;
 - 11.2. doktoritöö juhendaja allkirjaga kinnitatud tööplaani välismaal viibimise ajaks.
12. Vastuvõtva asutuse kinnituskirja võib esitada taotlussüsteemi kaudu skaneeritud koopiana, sihtasutus võib vajadusel kontrollida selle vastavust algdokumentidele.
13. Kui taotletav stipendium erineb ühikuhindade põhjal arvestatud summast või ei vasta muul moel juhendiga kehtestatud tingimustele, on sihtasutusel õigus lepingu sõlmimise eel stipendiaadi poolt täidetud andmikku korrigeerida, teavitades sellest stipendiaati ja ülikooli.
14. Andmikus esitatud andmete õigsust kinnitab doktorant allkirjastades lepingu. Sihtasutus sõlmib doktorandiga lepingu üldjuhul hiljemalt 3 nädalat enne õpirände algust. Leping sätestab stipendiumi suuruse, stipendiumi perioodi ning kasutamise tingimused.
15. Kui doktorandi õpirände eesmärk, kestus või mõni muu oluline tingimus ei vasta toetuse andmise tingimustele, siis lepingut ei sõlmita.

STIPENDIUMI MAKSMINE JA SELLE KASUTAMISE TÕENDAMINE

16. Stipendiumi ettemakse tehakse kahe nädala jooksul pärast lepingu allkirjastamist, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - 16.1. Kui reisisihtkohtade vaheline distants on alla 100 km ning sõidukulud hüvitatakse kuludokumentide alusel, makstakse stipendiumi sõidukulu osa välja pärast kuludokumentide esitamist sihtasutusele;
 - 16.2. Kui doktorant ei ole varasemate sihtasutusega sõlmitud lepingutega võetud kohustusi korrektselt täitnud, võib sihtasutus teha makse täies mahus pärast õpirände toimumist esitatud dokumentide alusel.
17. Stipendiumi võib kasutada ainult lepingus toodud õpirände rahastamiseks. Kui pärast lepingu sõlmimist tekib põhjendatud vajadus muuta õpirände kestust, sihtkohta või eesmärki, tuleb muudatus sihtasutusega kirjalikult kooskõlastada ja vajadusel muuta ka lepingut. Lepingut muudetakse enne õpirände algust, kui muutub stipendiumi summa või õpirände kuupäevad. Sihtasutus teavitab lepingu muudatustest ülikooli.
 - 17.1. Doktorandil on võimalik õpirändes viibimise perioodil taotleda lühiajalise õpirände stipendiumi⁵ (Dora Pluss alategevus 1.1), kuid ainult juhul, kui lühiajalise õpirände sihtkoht asub doktorandi õpirände sihtkohast erinevas riigis. Tuleb ka arvestada, et doktorandi õpirände elamiskulu ja lühiajalise õpirände stipendiumi ei saa maksta üheaegselt. Kui doktorant saab lühiajalise õpirände stipendiumi, fikseeritakse lepingu lisana doktorantide õpirände stipendiumi elamiskulu maksmise peatamine. Doktorandi õpirände stipendiumi elamiskulu tuleb selle perioodi eest sihtasutusele tagasi maksta.

⁵ Dora Pluss alategevuse 1.1 lühiajalise õpirände stipendiumi juhend

18. Doktorant peab pärast õpirändelt saabumist esitama sihtasutusele vastuvõtva ülikooli või teadusasutuse ametliku kinnituskirja, millel on välismaal õppimise periood kuupäevaliselt välja toodud.
19. Stipendiumi kasutamist tõendavad dokumendid tuleb 15 kalendripäeva jooksul pärast õpirändelt saabumist esitada taotluskeskkonnas taotluse juures oleva aruandevormi kaudu (www.archimedes.ee/taotlused). Paber kandjal dokumendid tuleb taotluskeskkonnas esitada skaneeritud koopiana, sihtasutus võib vajadusel kontrollida nende vastavust algdokumentidele.
20. Sihtasutus kontrollib esitatud dokumentide vastavust käesoleva juhendi tingimustele ning doktorandiga sõlmitud lepingule.
21. Sihtasutusel on õigus doktorandilt talle makstud stipendium osaliselt tagasi nõuda, kui vastuvõtja kinnituskiri näitab, et doktorant on osalenud õpirändes lühemat aega kui lepingus kokku lepitud.
22. Sihtasutusel on õigus doktorandilt talle makstud stipendium täielikult tagasi nõuda, kui:
 - 22.1. ei ole tõendatud doktorandi osalemine tegevustes, mille jaoks stipendium eraldati;
 - 22.2. stipendiumi kasutamist tõendavate dokumentide alusel oli õpirände periood lühem kui 31 kalendripäeva;
 - 22.3. selgub stipendiumi mittesihipärane kasutamine või stipendiumiga kaetud kulude katmine mitmest allikast.

STIPENDIUMI KASUTAMISEST TEAVITAMISE KORD

23. Dora Pluss õpirände stipendiume rahastavad Euroopa Regionaalarengu Fond ja Eesti riik. Stipendiumi kasutamisel tuleb jälgida ja täita Euroopa Liidu struktuuritoetuste teavitamisnõudeid. Õpirändega seotud artiklites, publikatsioonides, slaididel jm ning suulistes sõnavõttudes tuleb viidata Euroopa Liidu toetuse saamisele kasutades Euroopa Regionaalarengu Fondi kaksiklogo⁶ või viidates sellele sõnaliselt (näiteks „Artikli aluseks olnud teadustööd on toetanud Euroopa Liit Euroopa Regionaalarengu Fondist“).
24. Stipendiumi saanud doktorantide nimekirjad on avalikud.

JUHENDI KEHTIVUSE ALGUSAEG

25. Käesolevat juhendit rakendatakse alates 1.01.2018 doktorantidega sõlmitud rahastamislepingutele.

⁶ Logo kujundusfailid on kättesaadavad aadressil <http://haridus.archimedes.ee/teavitamine>